

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі

**2009 ЖЫЛҒЫ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ХАЛҚЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ САНАҒЫНЫҢ
ПЫСЫҚТАЛҒАН ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ**

**Тақырыптық жинақтардың 16 сериясының
презентациясы**

Астана 2011

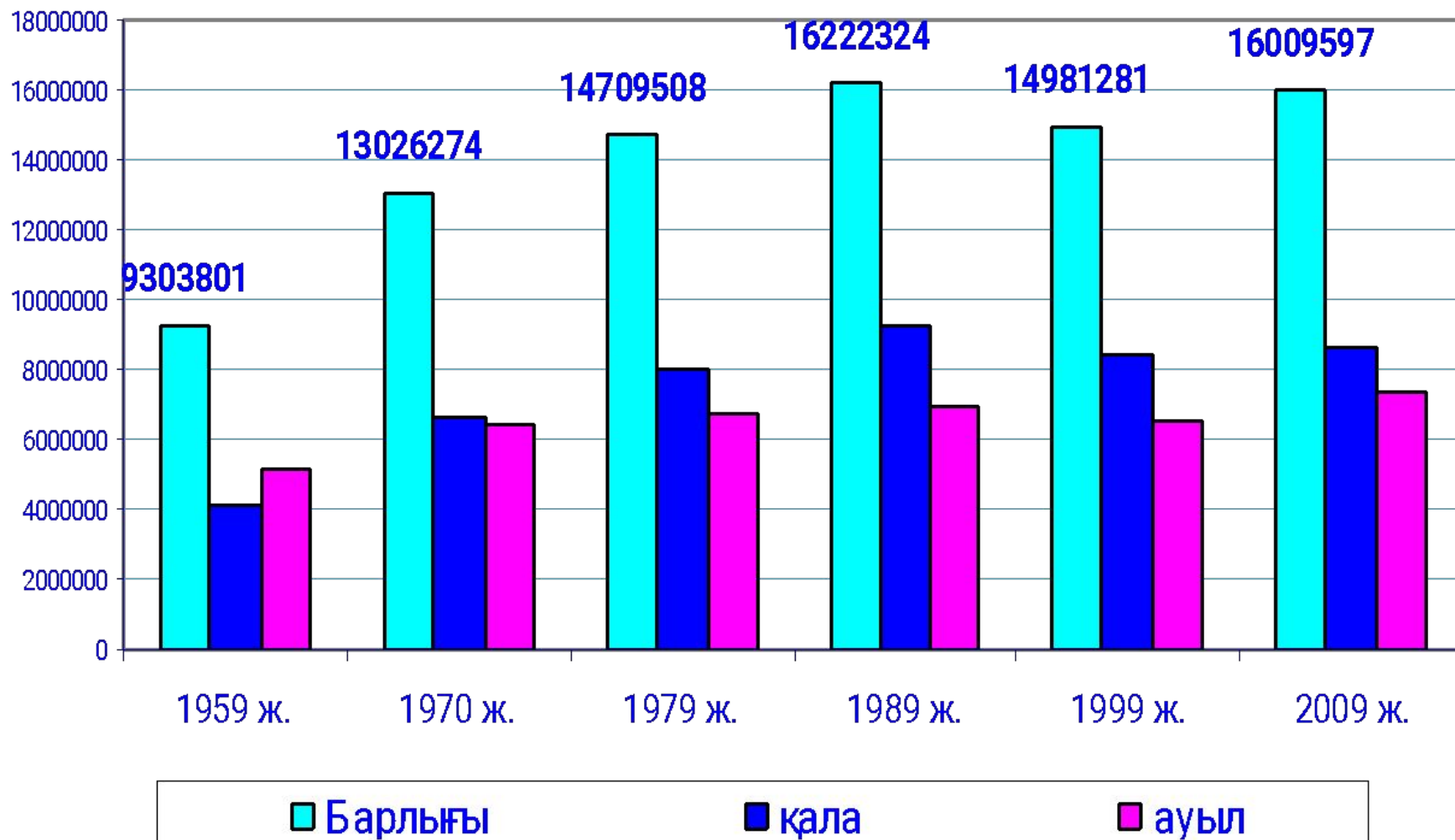
2009 жылғы халық санағының қорытындылары бойынша 2010 жылы 20 томнан тұратын (қазақ және орыс тілдерінде 40 том) 16 тақырыптық жариялымдар сериясы дайындалды.

- 1. ҚР халқы (2 том);**
- 2. ҚР ұлттық құрам, діни наным және тілдерді меңгеру;**
- 3. Халықтың көші-қоны;**
- 4. ҚР білім беру;**
- 5. ҚР үй шаруашылықтары (2 том);**
- 6. ҚР халқының жұмыспен қамтылуы (3 том);**
- 7. ҚР халқының табысы және күнкөріс қаражатының көздері;**
- 8. Неке және отбасы;**
- 9. ҚР ерлер және әйелдер;**
- 10. ҚР әйелдер;**
- 11. Егде жастағы халық;**
- 12. ҚР жастары;**
- 13. ҚР балалары;**
- 14. ҚР халықтың тұрғын үй сипаттамасы;**
- 15. Қала портреті;**
- 16. Ауыл портреті.**

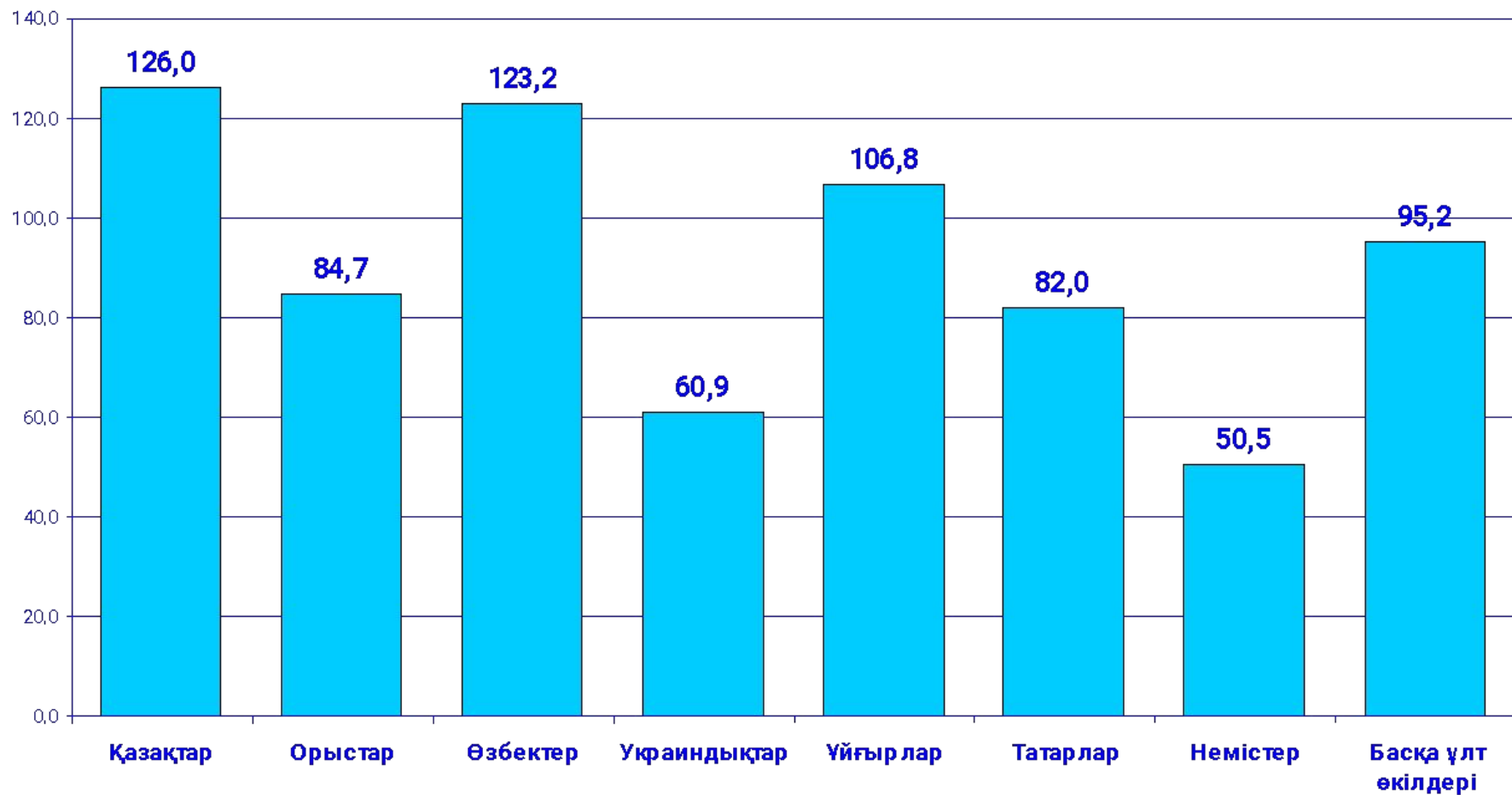
Жинақтар ҚР статистика агенттігінің сайтында «ҚР 2009 жылғы халық санағы» айдарында төменгі адрес бойынша орналастырылған: www.stat.gov.kz

Санақтар өткізілген жылдар бойынша халық саны

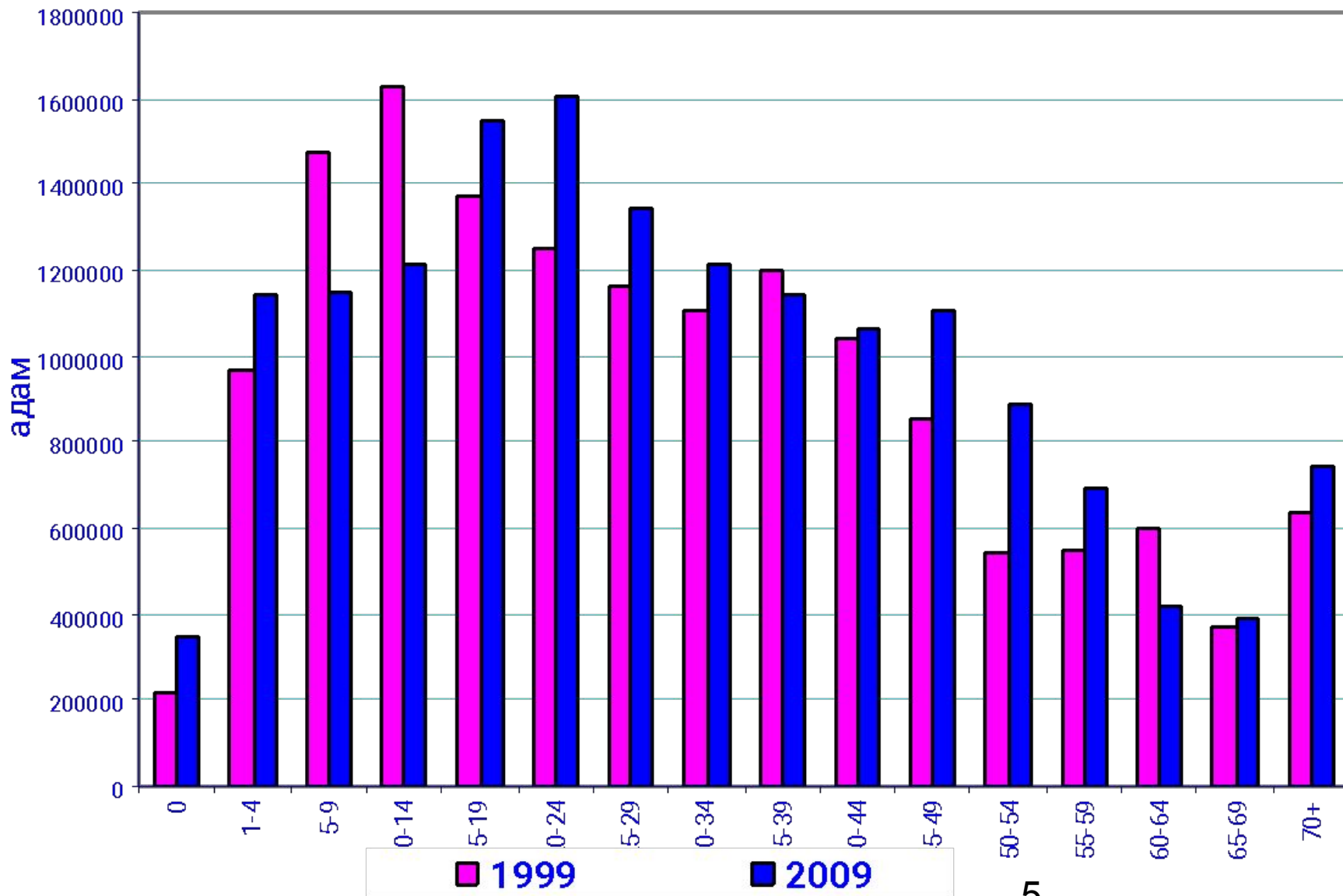
адам

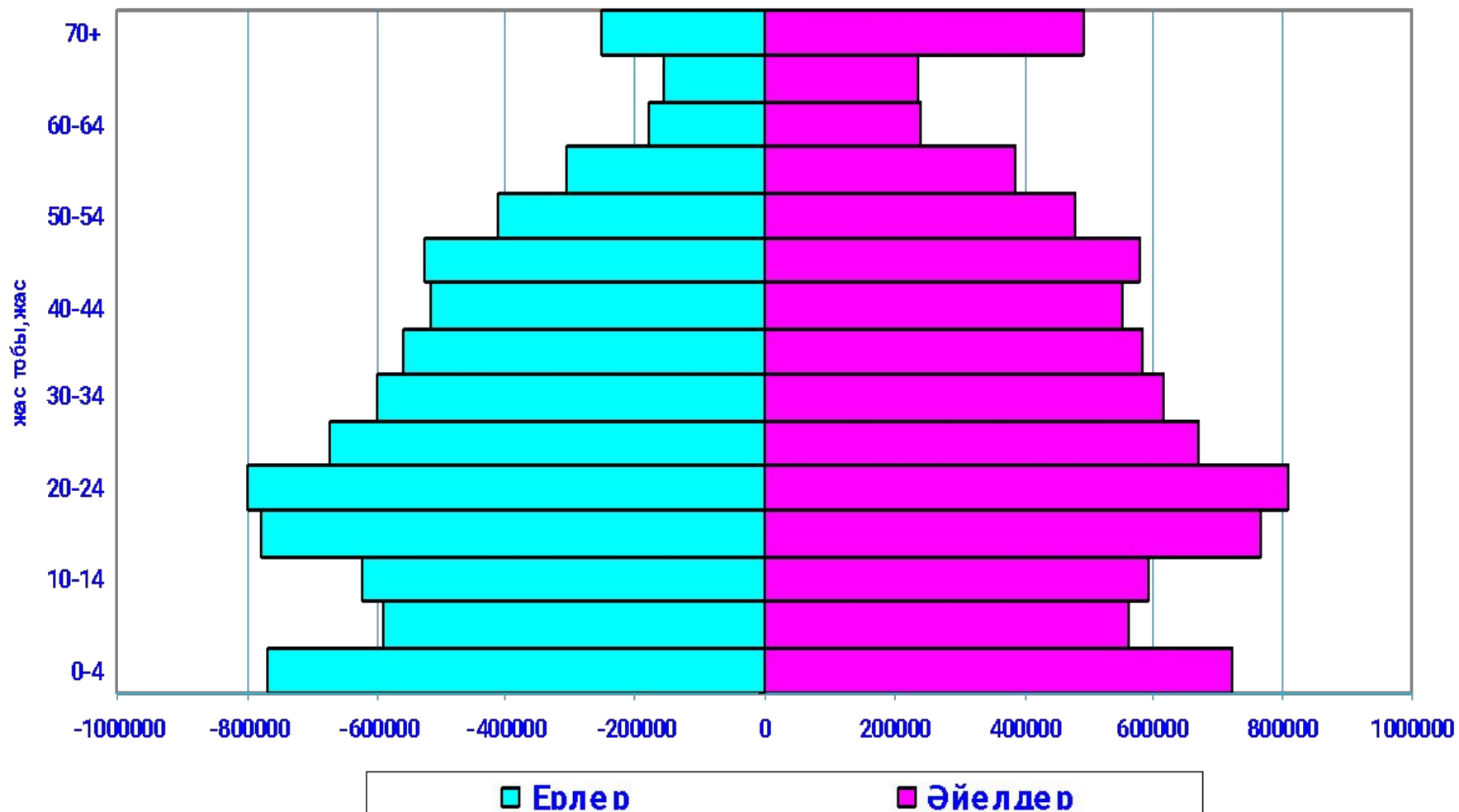
Жекелеген ұлттар санының өсу (кему) қарқыны, %

1999 және 2009 жж. Халық санағы қорытындылары бойынша халықтың жас құрылымы

2009 ж. халық санағы бойынша халықтың жас-жыныстық пирамидасы, адам

Санақаралық кезеңдегі халықтың жас- жыныстық құрылымының өзгерісі (1999-2009 жж.)

0-4 жас, 15-59 жас (35-39 жас тобынан басқа) пен 65 және одан үлкен жастағы адамдар санының өсімі байқалды.

Халықтың келесі жас топтарында **кему** байқалды: **5-9, 10-14, 35-39 және 60-64.**

0-19 жас тобында ерлерді 1000 әйелге шаққанда ерлердің үлесі басымдылық көрсетсе, **20-24 жас - 65 жас және одан үлкен жас топтарында** әйелдер санының басымдылығы байқалады.

Жекелеген жас топтарының жалпы халық санындағы үлесі, %

	1999	2009
0-14 жас	28,7	24,1
15-64 жас	64,7	68,9
65 жас және одан үлкен	6,8	7,1
60 жас және одан үлкен*	10,9	9,7

1999 жылғы халық санағымен салыстырғанда жекелеген жас топтардың құрылымында жылжу байқалады: еңбек жасындағы халықтың (халықаралық стандарттар бойынша **15-64 жас**) және егде жастағы адамдардың үлесі **көбейді**, алайда сонымен бірге, балалардың (**0-14 жас**) үлесі **кеміді**.

*ҚР егде жастағы халық құрамына 60 және одан үлкен жастағы халықтың саны енгізілген, оның үлесі 1999 жылғы халық санағының қорытындыларымен салыстырғанда 1,2 пайыздық пунктке азайған.

Жекелеген жылдарда өткізілген халық санақтары бойынша халықтың білім деңгейі

(15 және одан үлкен жастағы халық)

	1000 адамға шаққанда		
	1959	1999	2009
Жоғары	19	128	198
Аяқталмаған жоғары	11	17	31
Арнаулы орта	49	224	250
Негізгі орта	63	366	335
Жалпы орта	242	180	133
Бастауыш	273	74	49

Санақаралық мерзімде (1999-2009 жж.) халықтың білім деңгейі **анағұрлым көтерілді**, бұл әсіресе **жоғары, аяқталмаған жоғары және арнаулы орта білімі** бар халық бойынша байқалады. **Негізгі орта, жалпы орта және бастауыш білімі** бар халықтың үлесі **кеміді**.

5 мыңнан артық адам ғылым докторы болса, 17,5 мың адам – ғылым кандидаты және 1,7 мың адам – PhD докторы.

50 мыңнан аса адамның 2 және одан көп жоғары білімі бар, олардың **23,8 мыңы** – ерлер, ал **27,5 мыңы** – әйелдер.

Халықтың сауаттылық деңгейі, %

(15 және одан үлкен жастағы халық)

	Екі жыныс	Ерлер	Әйелдер
1999ж.	99,5	99,8	99,3
2009ж.	99,7	99,8	99,7

Халықтың компьютерлік сауаттылық деңгейі, %

	Мәтінді теру және редакциялауды меңгерген		Электронды пошта мен Интернетті меңгерген		Басқа бағдарламаларды меңгерген	
	адам	%	адам	%	адам	%
Барлық халық	4126991	33,9	2493122	20,5	2207635	18,2
Ерлер	1881676	32,8	1159782	20,2	1025816	17,9
Әйелдер	2245315	35,0	1333340	20,8	1181819	18,4

Халықтың некелік жағдайы

адам

	Ерлер		Әйелдер	
	1999	2009	1999	2009
Барлығы	5031853	5737197	5661812	6419508
Некеде ешқашан тұрмағандар	1528771	2118604	1221156	1807218
Некеде тұратындар	3137956	3275270	3146355	3347953
Жесірлер	145445	145137	831512	812608
Ажырасқандар	219602	198186	462684	451729

Пайызбен

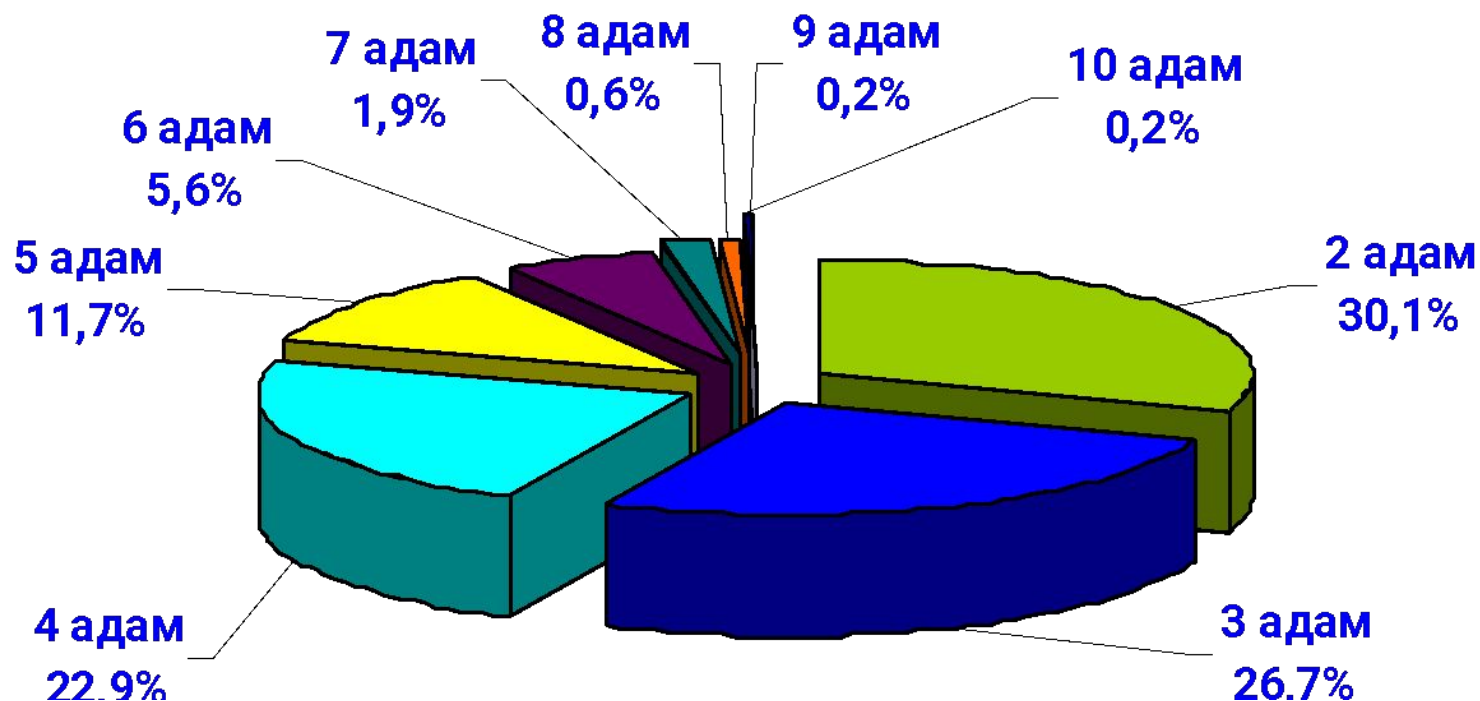
	Ерлер		Әйелдер	
	1999	2009	1999	2009
Барлығы	100,0	100,0	100,0	100,0
Некеде ешқашан тұрмағандар	30,4	36,9	21,6	28,2
Некеде тұратындар	62,4	57,1	55,6	52,2
Жесірлер	2,9	2,5	14,7	12,6
Ажырасқандар	4,4	3,5	8,2	7,0

Отбасылардың саны және орташа көлемі

	Отбасылардың саны, бірлік		Отбасылардың орташа көлемі, адам	
	1999	2009	1999	2009
Барлығы	3532167	4022388	4,0	3,5
Қала	2158972	2233496	3,6	3,2
Ауыл	1373195	1788892	4,6	3,8

Мемлекетте отбасының саны **13,8% ұлғайды**, соның ішінде 1999 жылғы Халық санағына қарағанда қалалық отбасылар **3,4%**, ауылдық отбасылар **30,3% көбейді**. Алайда **отбасылардың орташа көлемі қалалық**, сондай-ақ **ауылдық жерлерде (!)** төмендеуге бет алды. Отбасының орташа көлемі 2009 жылдың Халық санағы бойынша **3,5** адамды құрады.

Мүшелерінің санына байланысты отбасылардың құрылымы, %

2 адамнан тұратын отбасылар жиі кездеседі (30,1%), **3 адамнан** (26,7%), **4 адамнан** (22,2%). **5 адамнан** тұратын отбасылар тек 11,7% құрайды, **6 адамнан** 5,6% , **7 адамнан** 1,9%. **8-10+ адамнан** тұратын отбасылардың үлесі өте төмен және олар тек 0,2% құрайды.

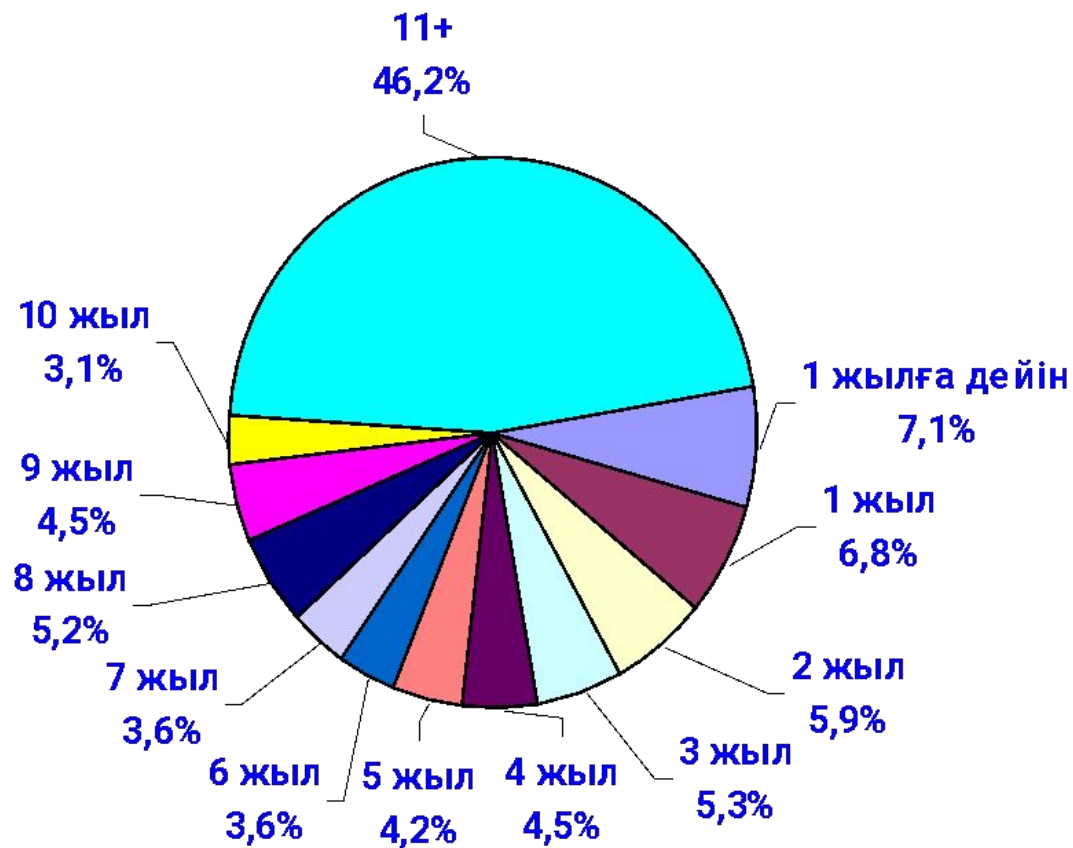
Санақаралық кезеңдегі халық көші-қоны (1999-2009жж.)

	Барлық халық	Олардың ішінде тұрақты мекен-жайда үздіксіз тұратындар:					
		туғаннан	туғаннан емес	1999 - 2009 жж. аралығында келгендер			
				Барлығы	Қазақстаннан	ТМД елдерінен	Басқа елдерден
адам							
Барлығы	16009597	10033419	5976178	3031895	2381233	542781	107881
Қазақтар	10096763	6323012	3773751	2347184	1866627	391269	89288
пайыз							
БАРЛЫҒЫ	100	62,7	37,3	18,9	14,9	3,4	0,7
Қазақтар	100	62,6	37,4	23,2	18,5	3,9	0,9

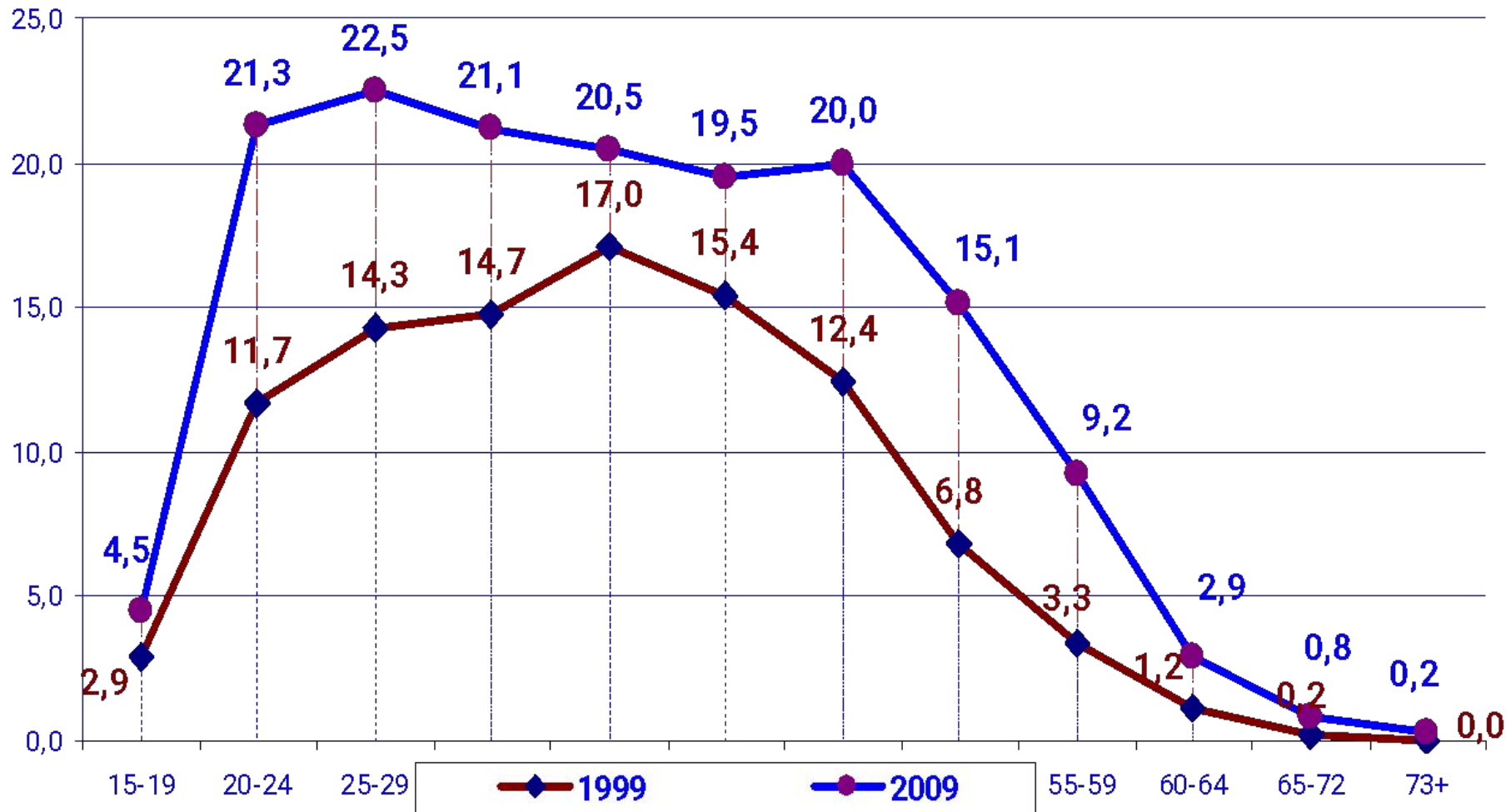
ТМД елдерінен 1999-2009 жж. санақаралық кезеңде келген халықтың **58,8%** **Өзбекстанның, 20,6% Ресейдің, 10,7% Түркменстанның** және **5,4% Қырғыз Республикасының** мигранттарына тиесілі.

Басқа елдерден келген мигранттардың арасындағы **Қытайдың үлесі 52,6%,** **Моңғолияның үлесі - 24%.**

**ҚРда туғанынан емес тұратын халықтың құрамы,
тұру ұзақтылығы бойынша, %**

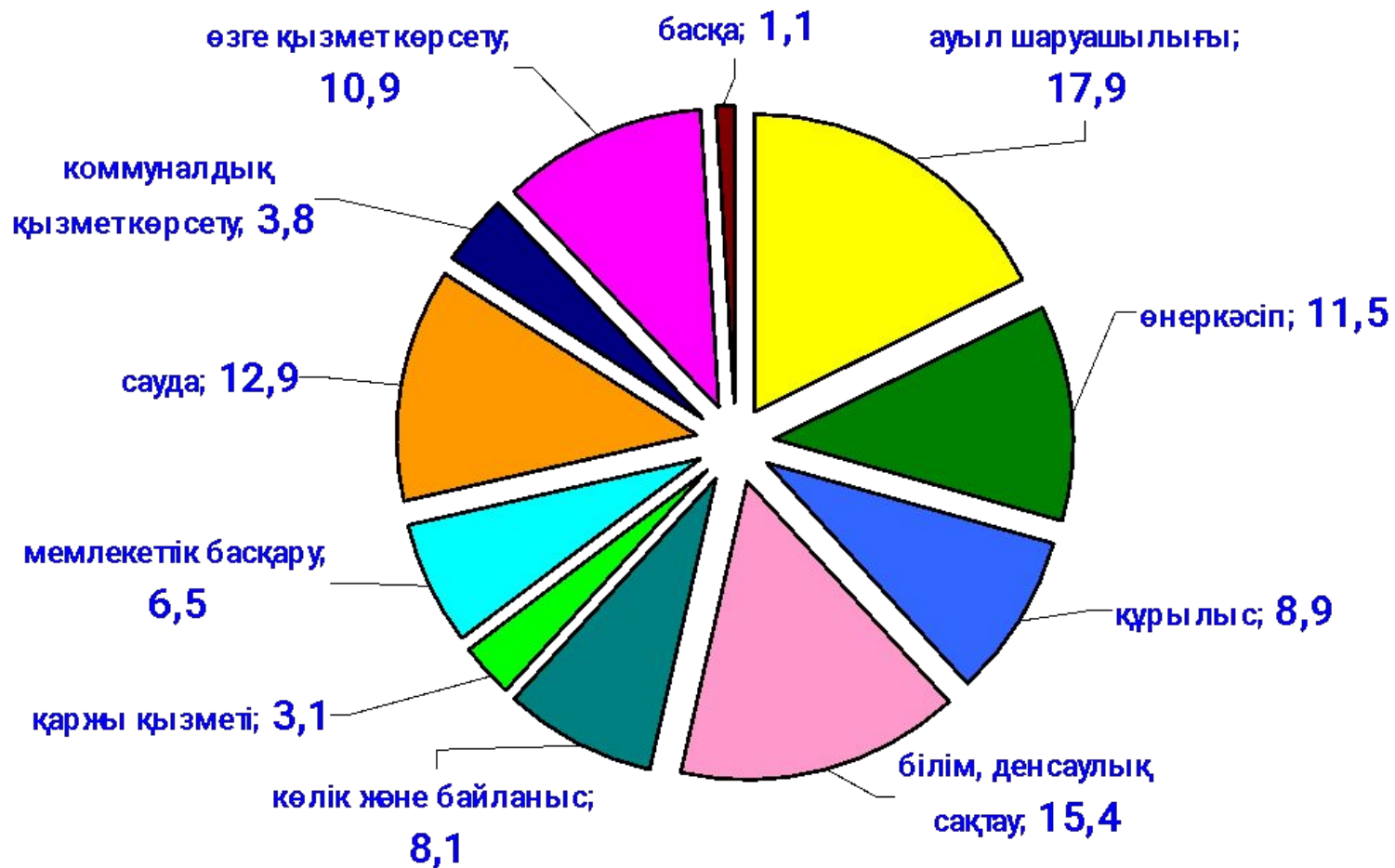

Жұмыспен қамтылған халықтың жас құрылымы, %

ҚР жұмыспен қамтылған халықтың саны **6599,5 мың** адамды құрап, өткен (1999ж) санақпен салыстырғанда **1,6** есеге өсті. Жұмыспен қамтылған халықтың ең жоғары үлесі **20-49 жас** тобында және сонымен қатар алдыңғы санақпен салыстырғанда олардың үлесі едәуір өскен, яғни жұмыспен қамтылған халық құрылымында **жасару** байқалады.

Экономика салаларыбойынша жұмыспен қамтылған халықтың құрылымы, %

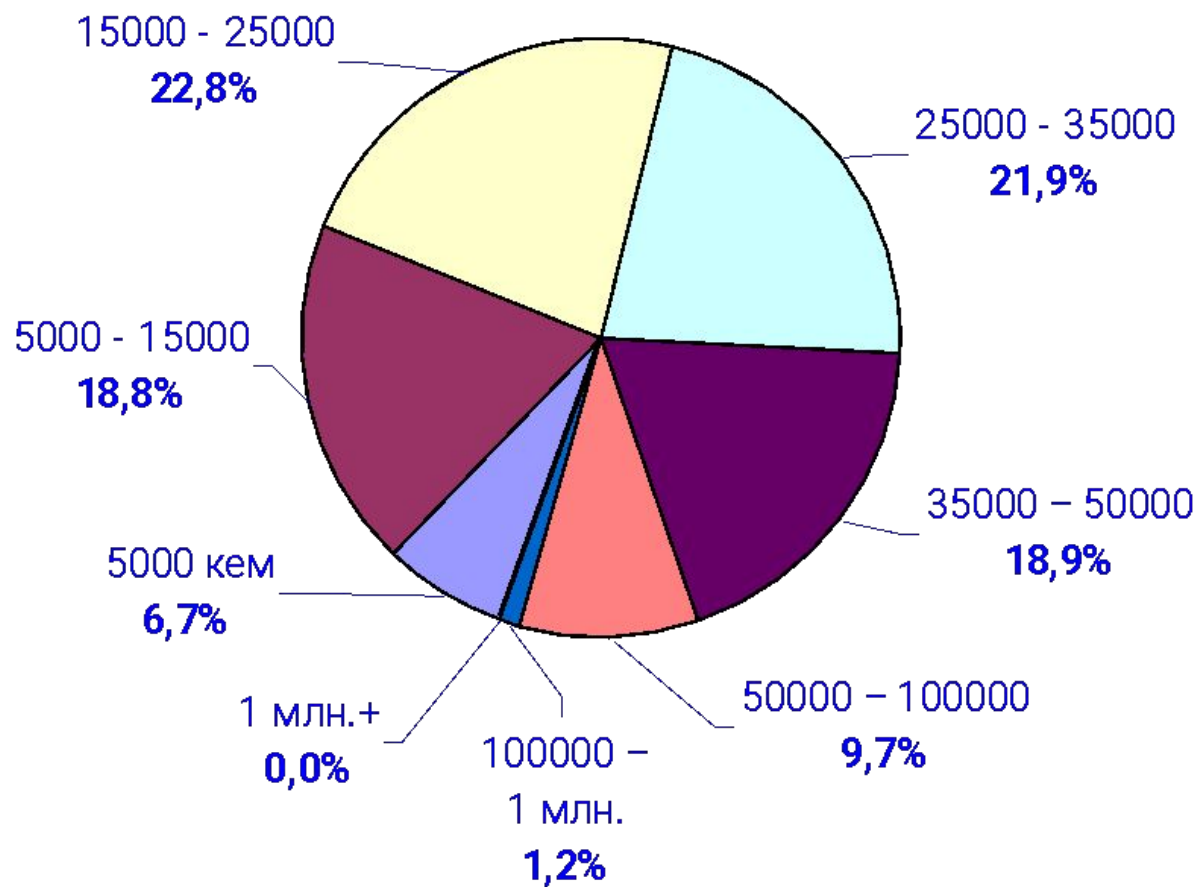
Жұмыспен қамтылған халықтың жұмысқа жету тәсілі, %

	Барлығы	Ерлер	Әйелдер
Жаяу	40,9	35,6	47,3
Қоғамдық көлікпен	39,2	36,8	42,1
Темір жол көлігімен	0,8	1,2	0,4
Жеке көлікпен	13,9	20,4	6,0
Басқа тәсілмен	5,2	6,0	4,1

Гендерлік аспектіде жұмыспен қамтылған халықтың жұмысқа жету тәсілінде айырмашылық бар: жұмысқа жаяу немесе қоғамдық көлікпен жететін халықта **әйелдер үлесі** еркектерге қарағанда **жоғары**. Ал жеке көлікпен жететіндердің санында **еркектердің үлесі** әйелдермен салыстырғанда **3 есе артық**.

Қалалық және ауылдық жерлерде тұратын халықтың және жалдамалы жұмысшылар мен өз бетінше жұмыс істеушілердің арасында жұмысқа жету тәсілінде айырмашылық бар.

Ай сайынғы алатын табыс көлемі бойынша халық құрылымы, % (қаражат градациясы ө теңгемен)

	Үй шаруашылықтары					
	барлығы		қалалық		ауылдық	
	1999	2009	1999	2009	1999	2009
Барлығы	4160216	4391759	2679954	2712767	1480262	1678992
1 адамнан тұратын үй шаруашылықтары	594037	639890	490604	502022	103433	137868
Нуклеарлық	2563923	2321978	1624698	1402169	939225	919809
Кеңейтілген	940693	1311265	515259	714763	425434	596502
Құрамалы	61563	118626	49393	93813	12170	24813

	Үй шаруашылықтарының орташа көлемі					
	барлығы		қалалық		ауылдық	
	1999	2009	1999	2009	1999	2009
Барлығы	3,6	3,6	3,1	3,2	4,4	4,4
Нуклеарлық	3,5	3,5	3,2	3,2	4	3,9
Кеңейтілген	5,2	5,2	4,7	4,6	5,9	5,9
Құрамалы	3,9	3,9	3,7	3,7	4,6	4,5

18 жасқа дейінгі халықтың **72,3% ата-анасының екеуімен** бірге, **15,1% - жалғыз анасымен**, **6,4% - жалғыз әкесімен**, ал **6,2% - ата-аналарынсыз** үй шаруашылықтарында тұрады.

1208,6 мың үй шаруашылықтары құрамында **60 және одан үлкен жастағы тұлғалар** бар, ал **394,8 мың** үй шаруашылықтары тек қана 60 және одан үлкен жастағы тұлғалардан тұрады. Бұл үй шаруашылықтарында **545 мыңнан** астам адам тұрады, оның **191,5 мыңы** - ерлер, ал **353,6 мыңы** - әйелдер.

Үй шаруашылықтарының тұрғын үй сипаттамалары

	1999	2009
Барлық үй шаруашылықтары	100	100
одан тұрады:		
Жеке үйде	43,2	41,8
Жеке үйдің бөлігінде	0,2	1,3
Жеке пәтерде	52,0	51,6
Жалпыға ортақ коммуналдық пәтерде	0,3	0,3
Пәтердегі, жатақханадағы бөлме	2,2	1,7
Саяжайдағы үй	0,0	1,1
қауымдық тұруға арналған жайда	0,0	0,1
басқа тұрғын үйде	0,1	0,0
тұрақты тұрғын үйі жоқ	0,1	0,1

Үй шаруашылықтары тұратын тұрғын үй-жайларының көлемі және түрі бойынша

үй-жайларды салу кезеңі	Барлық үй шаруашы	одан тұрады:					
		жеке үй	жеке үйдің бөлігі	жеке пәтер	жалпыға ортақ коммуналдық пәтер	пәтердегі, жатақхана дағы бөлме	саяжай дағы үй
1960 дейін	12,3	18,1	17,1	7,9	50,3	6,8	2,4
1960-1970	24,3	25,8	24,3	24,1	33,4	22,5	8,1
1971-1980	21,5	15,6	16,4	26,6	0,0	33	18,5
1981-1990	21,3	14,3	13,7	27,7	0,0	20,4	20,6
1991-2000	9,4	11,6	12,2	7,8	0,0	4,8	18,7
2001-2005	4,3	7,2	8,5	1,7	0,0	4,2	15,1
2006-2008	4,2	6,1	5,6	2,6	0,0	3,2	14,3
2009	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ!